

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse af, hvilken type uddannelse, der kan være særligt egnet til at fokusere på den praktiske og teoretiske lære om den traditionelle inuitkultur. Undersøgelsen skal ligeledes klarlægge videreuddannelses- samt beskæftigelsespotentialet efter endt uddannelse, eventuelle samarbejdsmuligheder med andre lande, de økonomiske konsekvenser, fordele og ulemper samt muligheden for placering af uddannelsen på eksisterende uddannelsesinstitutioner. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut senest under EM2021.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge en strategi, til FM 2021 som beskriver ekstraordinære tiltag og økonomiske og administrative rammer der i perioden frem til 2026 kan iværksættes for at øge andelen af unge mellem 16-25 år, der kommer i beskæftigelse eller i gang med en uddannelse.

(Medlem af Inatsisartut Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest FM2022 at fremlægge en redegørelse for, hvorledes et pilotprojekt på kursustilbud, opkvalificering på uddannelse, og andet relevant læring for unge og voksne for byer og bygder med lav beskæftigelse kan etableres online, eller via digitale eller elektroniske tiltag

(Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

(1. behandling)

Tak til forslagsstillerne Peter Olsen fra Inuit Ataqatigiit, Múte B. Egede fra Inuit Ataqatigiit og Tillie Martinussen fra Samarbejdspartiet for disse forslag, der har det til fælles, at man vil have udarbejdet diverse undersøgelser, redegørelser og strategier vedrørende uddannelse og beskæftigelse.

Demokraatit er glade for, at der er enighed her i Inatsisartut om, at vi skal gøre en massiv indsats for at højne uddannelsesniveaet. Det er ekstremt vigtigt for vort lands fremtid, at flere får en uddannelse, så vi i højere grad end i dag bliver i stand til at besætte arbejdsfunktioner med hjemmehørende arbejdskraft. I dag er det jo sådan, at vi benytter os af tilkaldt arbejdskraft i forbindelse med besættelse af rigtig mange arbejdsfunktioner.

Demokraatit mener helt overordnet, at det handler om at starte det rigtige sted, og det sted er i Folkeskolen. Vi er nødt til at højne det faglige niveau i folkeskolen, da folkeskolen er fundamentet for de unges vej i det videre uddannelsessystem. Det er gennem en god og fagligt velfunderet folkeskole, at vi skal

klæde børn og unge på til at tage det næste skridt i uddannelsessystemet. Kun på den måde kan vi langsomt, men sikkert arbejde os frem imod en situation, hvor vi i langt mindre grad er afhængige af veluddannet udenlandsk arbejdskraft. Alle mennesker og alle partier ønsker, at vi skal kunne tilbyde den bedst mulige folkeskole for vores børn. Det gør vi ikke i øjeblikket, hvor de kolde fakta desværre fortæller, at vores børn rent fagligt får en ringere folkeskoletid end børn i lande, som vi gerne vil sammenligne os med.

På denne baggrund er det vigtigt for Demokraatit at fastslå, at vi prioriterer indsatser for at forbedre forholdene i folkeskolen højere end andre indsatser, og det gør vi som sagt fordi det er her fundamentet bliver lagt.

Når det er sagt, så har vi stor sympati for de tre forslag, der her bliver fremlagt. Vi er enige med Inatsisartutmedlem Peter Olsen (IA) i, at det er vigtigt, at vi bevarer og udvikler de kulturelle og historiske bånd til Inuit-kulturen. Vi synes, at det vil være spændende at få undersøgt, hvordan vi kan bruge den traditionelle inuitkultur i uddannelsessystemet. Og her tænker jeg ikke kun på videreuddannelserne, men faktisk også på førskoleområdet og folkeskoleområdet. Det er vigtigt, at vores børn lærer, hvor de kommer fra, og hvilke traditioner vore forfædres samfund byggede på.

Forslaget fra Inatsisartutmedlem Múte B. Egede (IA) er ligeledes sympatisk. Jeg tror godt, at vi alle kan være enige om, at det er en stor udfordring, at vi har en stor gruppe af unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. Her er jeg igen nødt til at påpege, at løsningen på denne udfordring ligger i folkeskolen. Hvis vi bliver i stand til at forbedre det faglige niveau i folkeskolen, så vil vi forebygge den udfordring, som vi står med her og nu – nemlig at en stor gruppe unge mellem 16 og 25 ikke er i gang med en uddannelse eller et arbejde. En øget indsats og investering i folkeskolen er dog ikke til hjælp for de unge, der står midt i problemerne her og nu, og Demokraatit er derfor enig i, at der skal ydes en særlig indsats for denne gruppe. Om det så lige skal være på den måde, der beskrives i forslaget er et godt spørgsmål. Det ser jeg frem til at arbejde videre med i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, hvor jeg håber, at vi kan blive enige om en fælles indsats og en fælles vej frem. Udvalget opfordres til at arbejde tæt sammen med Naalakkersuisut for at indhente mere detaljeret viden om allerede igangværende indsatser, så risikoen for dobbeltarbejde bliver minimeret.

Forslaget fra Inatsisartutmedlem Tillie Martinussen (Sulesam) fokuserer på, hvordan man gennem et pilotprojekt kan fokusere på at få opkvalificeret ledige, der bor steder med lav beskæftigelse. Dette gerne online og via e-læring. Forslaget er bestemt sympatisk, men alt tyder på, at en indsats på dette område allerede er i gang, og derfor virker et pilotprojekt overflødigt. Demokraatit er dog villige til at lade Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke kigge på forslaget for nærmere at undersøge, hvordan situationen i øjeblikket er på netop dette område.

Med disse bemærkninger henviser i alle tre forslag til videre behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.